

Hanna Filipkowska

"Personalne dossier dramatów Witkacego", Jerzy Ziomek [w:] "Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu", pod red. M. Głowińskiego, J. Sławińskiego, Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 148

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I` ZIOMEK Jerzy: Personalne dossier dramatów Witkacego. W: Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu. Pod red. M. Głowińskiego i J. Sławińskiego. Wrocław 1972. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXX, s. 83-105.

Autor polemizuje z tezą o parodystycznym charakterze sztuk Witkiewicza. Wskazuje na pochodzenie z "literatury niskiej" występujących w nich schematów sytuacyjnych i stereotypów postaci i dowodzi, że pisarz posługuje się przede wszystkim transkrypcjami burzących konwencji, a stereotypy postaci w jego utworach są quasi-cytatami umieszczonymi obok siebie na zasadzie centonu. Nawiązując do cenionej przez Witkiewicza pracy Kretschmera, proponuje nową systematykę, w której klasyfikacja postaci dramatycznych dokonuje się na przecięciu dwu osi ich kryształizacji: osią poziomą jest tu alternatywa nasycenia lub nienasycenia bohatera, oś pionową tworzą dziedziny i sposoby osiągania uczuć metafizycznych lub niemetafizycznego nasycenia.

BP/47/27

H.F.

(I` EUSTACHIEWICZ Maria: Stylizacja biblijna w "Pieśniach muz sarmackich" Jana Jurkowskiego. "Acta Universitatis Wratislaviensis. N° 177. Prace Literackie". XIV. Wrocław 1972, s. 69-113.

Analiza utworu powstałego w r. 1604, będącego pełnym wyrazem barokowej koncepcji dzieła literackiego. "Pieśni muz..." to panegiryk mający cykliczną kompozycję sylwy. Jego właściwy sens wykrywamy jednak dopiero dzięki stylizacji biblijnej, obejmującej płaszczyznę językowo-stylistyczną, kompozycyjną, wątki treściowe i zawartość ideową. W głównym zarysie jest to utwór polityczny, popierający program stronnictwa królewskiego, który był formułowany m.in. przez Skargę.

BP/47/28

T.L.